

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי

דגשים ועקרונות לקיום למידה פיזית והיברידית "חרבות ברזל"

ל' בתשרי תשפ"ד
15 באוקטובר 2023

משרד החינוך המנהל הפדגוגי

מנהלות ומנהלים יקרים,

בשבוע השני למלחמת "חרבות ברזל", על מחיריה הקשים, ולצד האיום הביטחוני שעדיין לא הוסר, כולכם פועלים ללא לאות לשמירה על רצף חינוכי של תמיכה, קשר ופעילות עם הצוות והתלמידים.

לחזרה לשגרת חירום, במקומות בהם תאווה, יש חשיבות רגשית שכן היא מאפשרת לתלמידים ולצוות לחזור לתפקוד, לזהות את כוחותיהם ולעבד את ההתרחשויות אליהן נחשפו, מי מקרוב ומי מרחוק.

יחד עם זאת, כל איש ואשת צוות וכל תלמיד ותלמידה מגיעים עם צורך עמוק בתמיכה, בשייכות ובתקווה. מתוך כך, חשוב שהלמידה והפעילות החינוכית יסייעו לקהילת המוסד החינוכי להיזכר בכוחותיה ובחוסנה. חשוב לאפשר מפגש עם קבוצת השייכות והתמיכה, תוך חזרה לפעלתנות וככול הניתן גם לתחושת ודאות מסוימת.

למפגש החינוכי עמכם ועם צוותכם יש תפקיד רגשי משמעותי עבור התלמידים. הם יוכלו להשתלב במקום בטוח, בחברת בני גילם, בליווי מבוגר משמעותי ונוכח ולחזור אט אט וברגישות לחוויית תפקוד.

לפניכם דגשים ועקרונות לקיום למידה פיזית, בהתאמה לשכבת הגיל ואפיון התלמידים.

במסמך זה

- [מטרות](#)
- [דגשים](#)
- [עקרונות](#)
- [למי ולמה חשוב לשים לב?](#)
- [למה התלמידים והתלמידות זקוקים מאיתנו?](#)
- [דגשים ארגוניים ופדגוגיים למוסדות החינוך המלמדים פיזית](#)
- [דגשים פדגוגיים לבתי ספר המלמדים מרחוק](#)

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי

מטרות

- שמירה על הביטחון האישי של התלמידים והתלמידות וצוותי החינוך וחיזוק החוסן
- יצירת סדר יום חינוכי בהתאם לתקופה זו
- חיזוק תחושת השייכות והלכידות
- מתן מענה תומך לתלמידים ולתלמידות לצוותים ולמשפחותיהם המתמודדים עם משבר

דגשים

עם החזרה ללמידה יש לשים דגש על:

- [הנחיות ביטחון- דגשים לשגרת למידה פיזית בחירום](#)
- תמיכה רגשית בתלמידים ובתלמידות ובצוותים וסיוע בהתאם לצרכים השונים שלהם
- קליטת תלמידים ותלמידות המצטרפים לפרק זמן מסוים למוסד החינוכי ותמיכה בהם
- סיוע לתלמידים ולתלמידות, לצוותים ולמשפחותיהם המתמודדים עם משבר בעקבות המצב
- ליווי תלמידים ותלמידות, הצוות והקהילה בהתמודדות עם אובדן

עקרונות

- א. **ביטחון** - פעילות על פי ההנחיות הביטחוניות והוראות [פיקוד העורף](#)
- ב. **גמישות** – למנהלי מוסדות החינוך יש אפשרות להציע פתרונות מקומיים בהתאם לצורכי האוכלוסייה, לכוח האדם ולצורכי המוסד החינוכי בשיתוף ובתיאום עם המחוז ועם הרשות המקומית
- ג. **יצירת מעטפת רגשית חברתית במהלך יום הלימודים** – הקצאת זמן לשיח ולפעילות רגשית-חברתית במשך היום, בתחילתו ובסופו, בדגש על שיעורי חינוך-מפתח ה"ב" ושיעורי כישורי חיים, ובדגש על תמיכה בצוותים - [לרשותכם "מאגרי כ"ח" - פעילויות לזיהוי הכוחות האישיים ולניהול שיח רגשי \(בתוך הדף המרכז בשפ"ינט\); חרבות ברזל" - שיח רגשי חברתי - מפתח ה"ב | מפתח ה"ב המחודשת | במנות קטנות](#)
- ד. **העמקת הקשר האישי התומך עם התלמידים והתלמידות** – הקצאת זמן לשיחות אישיות. חשוב לפנות זמן ומקום למרחב שיח רגשי, נוכח ומתמשך.
- ה. **העצמת תחושת המסוגלות של הצוותים החינוכיים** - מתן תמיכה מתמשכת בשלומות הצוות וברווחתו

משרד החינוך המנהל הפדגוגי

- ו. **התאמת ארגון הלמידה** - עדכון ארגון הלמידה בהתאם לצורך, בדגש על זמן ללמידה לצד זמן לפעילות הפגתית, למידה בהרכבי לומדים מגוונים, מיקוד ובחירה של תכנים רלוונטיים, למידה במרחבים מוגנים (לרבות מרחוק), שילוב פעילות סינכרונית וא-סינכרונית.
- ז. **קליטת תלמידים ותלמידות ושימוש במרחבי למידה**, במבנים ובמרחבים ברשות ככל שנדרש בתיאום עם המחוז ועם הרשות המקומית
- ח. **מעקב אחר נוכחות תלמידים ותלמידות** בתוכנה לניהול פדגוגי ([קישור להנחיות](#)) ויצירת קשר אישי עם הנעדרים מהפעילות החינוכית ועם משפחותיהם
- ט. **מענה מותאם ומונגש** - מתן מענה מותאם לתלמידים ולתלמידות בהתאם לתפקודם ולצורכיהם בדגש על מי שלא יוכלו להגיע למוסד החינוכי מסיבות שונות
- י. **תמיכה בהורים** – מתן מענה תומך להורים, סיוע בתיווך המצב לילדים וייעוץ לגבי צרכים ייחודיים
- יא. **תמיכה בצוותים** – ליווי הצוותים, הקצאת זמן לשיח תומך, לשיתוף וחשיבה, ומתן מענה אישי לכל איש צוות שזקוק לסיוע ולתמיכה.

למי ולמה חשוב לשים לב?

- צוותי חינוך שנבצר מהם להגיע למוסדות החינוך מסיבות שונות (הם או בני/בנות הזוג גויסו למילואים, פונו מביתם, סועדים קרוב משפחה שנפגע במלחמה, שכלו קרוב משפחה, נפצעו)
- תלמידים ותלמידות שנבצר מהם להגיע ללימודים (פונו מביתם, שכלו קרוב משפחה, נפצעו)
- תלמידים ותלמידות שבני משפחותיהם מגויסים (הורים, אחים, אחיות)
- נשות ואנשי צוות, תלמידים ותלמידות ששכלו קרוב משפחה
- נשות ואנשי צוות, תלמידים ותלמידות שמתמודדים מקרוב עם איום ביטחוני
- נשות ואנשי צוות, תלמידים ותלמידות שמתמודדים עם חרדה ואינם מצליחים לחזור לתפקוד
- נשות ואנשי צוות, תלמידים ותלמידות חולים
- תלמידים ותלמידות עם מוגבלות הזקוקים לתיווך מותאם ולסיוע בשעת חירום

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי

למה התלמידים והתלמידות ואנשי הצוות זקוקים מאיתנו?

- אחזן קשבת
- אכפתיות
- מקום לביטוי רגשי
- חיבור לכוחות
- דגש על חשיבה, עשייה, פעולה
- העמקת תחושת השייכות
- חיזוק היכולת להחזיק תקווה ולקוות לטוב
- סיוע בהתמודדות עם אובדן
- סיוע בהתמודדות עם מצוקות אישיות ומשפחתיות

דגשים ארגוניים ופדגוגיים למוסדות החינוך המלמדים פיזית

[הגיל הרך](#)

[החינוך היסודי](#)

[החינוך העל יסודי](#)

[החינוך המיוחד](#)

[ילדים ונוער בסיכון](#)

[תלמידים עולים ותושבים חוזרים](#)

דגשים פדגוגיים לבתי ספר המלמדים מרחוק

בחלק מבתי הספר תתקיים למידה משולבת- פיזית ומרחוק, בהתאם לדרישות התקן של המרחב המוגן, מצבת כוח האדם ופניות ההורים והתלמידים.

בתקופת הקורונה התנסינו כולנו בהפעלת למידה מרחוק, כך שהתשתית הטכנולוגית והתשתיות הפדגוגיות מוכרות ומוכנות. בכל זאת מצאנו לנכון להעביר אליכם מספר דגשים [\(קישור לחוברת למידה מרחוק\)](#), כל זאת תוך מתן גמישות ואוטונומיה בהפעלת המערך החינוכי, על פי צורכי המוסד החינוכי.

[חומרי למידה של המזכירות הפדגוגית בדגש על התמודדות בזמן מלחמה וחוסן.](#)

(בהתאם לאגפי הגיל)